

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: III Kž 3/2022-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u trećestupanjskom vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Dražena Tripala kao predsjednika vijeća te Vesne Vrbetić, Žarka Dundovića, Ratka Ščekića i Ranka Marijana kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. D. A., zbog kaznenog djela iz čl. 111. toč. 3. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18 i 126/19 - dalje u tekstu: KZ/11), odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske od 22. veljače 2022. broj I Kž 38/2022, u sjednici održanoj 18. svibnja 2022.,

p r e s u d i o j e:

Odbija se kao neosnovana žalba opt. D. A. i potvrđuje se drugostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, presudom od 22. veljače 2022. broj I Kž 38/2022 odbio je kao neosnovanu žalbu državnog odvjetnika i opt. D. A. i potvrdio prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Puli - Pola kojom je opt. D. A. proglašen krivim zbog kaznenog djela teškog ubojstva iz čl. 111. toč. 3. KZ/11 za koje mu je utvrđena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 25 godina te uzeta kao utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine iz presude Općinskog suda Puli - Pola od 4. svibnja 2020. broj Kzd 43/20 pa je uz primjenu čl. 58. st. 3., čl. 53. st. 1., čl. 51. st. 2. u vezi čl. 46. st. 3. KZ/11 osuđen na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 25 godina, u koju mu je na temelju čl. 54. KZ/11 uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru te svako oduzimanje slobode od 1. prosinca 2020. pa nadalje.

2. Protiv drugostupanjske presude žalbu je podnio optuženik po branitelju R. M., odvjetniku iz P. zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i "predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje ili podredno preinači i optuženiku izrekne blaža kazna".

2.1. Na temelju čl. 474. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - Odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19 - dalje u tekstu: ZKP/08) spis je prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

3. Žalba nije osnovana.

4. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 optuženik navodi da u drugostupanjskoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama te da su isti u znatnoj mjeri proturječni međutim, ne obrazlaže u čemu se ta povreda sastoji.

4.1. Protivno žalbenim navodima drugostupanjski sud je dao dostatne razloge zbog kojih nije prihvatio žalbu optuženika na prvostupanjsku presudu i ti razlozi nisu proturječni niti nejasni, a s obzirom da se optuženik s tim razlozima ne slaže to je u stvari pobijanje drugostupanjske presude zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja o čemu će biti više riječi kod obrazlaganja tog žalbenog osnova.

4.2. Daljnju bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. u vezi čl. 458. st. 5. ZKP/08 optuženik nalazi u izostanku upute o pravu na žalbu na drugostupanjsku presudu u čemu je optuženik u pravu, međutim, ta povreda nije utjecala na presudu s obzirom da je u međuvremenu optuženik po branitelju podnio žalbu na drugostupanjsku presudu, a navedenu povredu je prvostupanjski sud ispravio na način da je posebnim dopisom obavijestio optuženika kao neuku stranku da ima pravo podnijeti žalbu na drugostupanjsku presudu.

4.3. S obzirom na navedeno nije osnovana žalba zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, a ispitivanjem pobijane presude u tom dijelu na temelju čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08 nije utvrđeno niti da bi bila ostvarena koja od postupovnih povreda na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

5. U dijelu žalbe izjavljene zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja optuženik navodi da djelo nije počinio na način i pod okolnostima kako je to utvrdio prvostupanjski sud, a potvrdio drugostupanjski sud, "lakonski ocjenjujući da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio sve odlučne činjenice".

5.1. Protivno žalbenim navodima osnovano je drugostupanjski sud našao da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i takva utvrđenja niti ovim žalbenim navodima nisu s uspjehom osporena.

5.2. Naime, optuženik i nadalje osporava dinamiku i mehanizam nastanka ozljeda pozivajući se na iskaze svjedoka I. i A. S. koji su optuženika zatekli s nožem u ruci kada je žrtva već bila mrtva, a sjekiru je donio kasnije, a što je u suprotnosti s nalazom i mišljenjem vještaka sudske medicine doktora I. K. koji je naveo da su rane sjekotine glave združene s prijelomima kostiju svoda lubanje i difuznim nagnječenjem mozga, rane sjekotine vrata združene s ozljedama mekotkivnih struktura vrata i kralježaka vratnog segmenta kralježnice te leđne moždine i rane sjekotine tri prsta

desne ruke s prijelomom članka prsa nastale djelovanjem oštrice sjekire i to zaživotno. Rana lijeve bočne strane vrata mogla je nastati djelovanjem noža ili nožu sličnog sredstva, a upravo za tu ozljedu obrana smatra da je dominantna i da je dovela do smrtnog ishoda, a da su ostale ozljede mogle nastati posmrtno, uporabom sjekire.

5.3. Protivno žalbenim navodima osnovano je drugostupanjski sud otklonio takve žalbene navode na prvostupanjsku presudu prihvaćajući nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine, da su ozljede sjekirom na kojoj je i utvrđena krv žrtve, zadane zaživotno, neovisno o iskazima svjedoka I. i A. S. koji su nakon nekog vremena sišli u prizemlje i tada optuženika zatekli s nožem u ruci nad mrtvom žrtvom.

5.4. Upravo činjenica da je žrtva već bila mrtva kada su svjedoci sišli u prizemlje kuće ne isključuje da je optuženik prije toga žrtvu usmrtio i uporabom sjekire i noža tim prije što je u tom trenutku, svjestan što je počinio, nožem sebi pokušao oduzeti život. Dakle, nije životno da optuženik zadaje žrtvi ozljede sjekirom nakon što je već bila mrtva i nakon što su svjedoci već sišli u prizemlje kuće i vidjeli što se dogodilo te u situaciji kada optuženik sebi zadaje ozljede nožem. Da je imao dovoljno vremena da sjekiru skloni proizlazi upravo iz iskaza svjedoka A. S. da je dva puta pokušala nazvati majku na mobitel nakon što je čula tri jaka udarca i da je tek nakon toga sišla u prizemlje, a nakon nje i njezin suprug.

5.5. S obzirom na navedeno osnovano je drugostupanjski sud prihvatio utvrđenja prvostupanjskog suda u pogledu dinamike i mehanizma nastanka ozljeda kod žrtve i ta presuda suda drugog stupnja nije s uspjehom osporena žalbenim navodima niti u odnosu na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

6. Neosnovano se optuženik žali i zbog odluke o kazni smatrajući da je sud precijenio značaj pogrešno utvrđenih otegotnih okolnosti (da je žrtvi prišao s leđa i iskazanu upornost) a podcijenio značaj olakotnih okolnosti.

6.1. Drugostupanjski sud je prihvatio po prvostupanjskom sudu utvrđene okolnosti koje utječu na odabir vrste i visine kazne, kao olakotne narušeno zdravlje jer je utvrđeno da optuženik boluje od kroničnog pankreatitisa i dijabetesa te smanjenju ubrojivost u vrijeme počinjenja djela, a kao otegotno upornost iskazanu pri počinjenju djela što je zaključio po brojnosti ozljeda koje je žrtva zadobila te ozljedu koja predstavlja pokušaj dekapitacije žrtve u njezinom domu, da je agresivno i bešćutno ubio blisku osobu, svoju bivšu suprugu koju je već ranije zlostavljao i prema kojoj je i ranije se nasilnički ponašao a djelo je počinio u vrijeme trajanja roka provjeravanja iz druge osuđujuće presude, da je izigrao povjerenje koje mu je žrtva ukazala omogućavajući mu stanovanje u njezinom domu s obzirom da je nakon rastave braka praktično bio beskućnik i ostao živjeti sa bivšom suprugom, kao i način počinjenja djela jer je žrtvi prišao s leđa i sjekirom i nožem joj zadao 14 udaraca u predjelu glave, vrata i tijela uslijed kojih je žrtva preminula, a cijunjena je i činjenica da je obitelj žrtve teško pogođena, posebno kćer koja je sa žrtvom živjela u istoj kući te sin i unuci, nalazeći i da ih je prvostupanjski sud pravilno ocijenio prilikom odmjeravanja kazne, a što prihvaća i ovaj trećestupanjski sud.

6.2. Pravilno je drugostupanjski sud ocijenio osnovanim da se kao otegotna okolnost može cijeliti iskazana upornost pri počinjenju djela jer postupanje optuženika nadilazi uobičajeni način izvršenja takvog kaznenog djela. Ranije zlostavljanje žrtve cijanjeno kao otegotna okolnost, nema značaj koji mu pridaje žalba iako bi nespretna formulacija iz prvostupanjske presude mogla opravdavati tvrdnju da se radi o bitnom obilježju inkriminiranog kaznenog djela pa se slijedom toga ne bi mogla cijeliti kao otegotna okolnost prilikom odmjeravanja kazne. Međutim, sagledavajući cijeli kontekst utvrđivanja okolnosti koje utječu na odabir vrste i visine kazne očigledno je da je prvostupanjski sud imao u vidu raniju uvjetnu osudu i činjenicu da je ovo kazneno djelo počinjeno u vremenu provjeravanja po toj presudi iz koje je ta uvjetna osuda opozvana pa se stoga ne radi o činjenici koja bi bila bitno obilježje kaznenog djela za koje je optuženik proglašen krivim.

6.3. Sve navedeno je imao u vidu i drugostupanjski sud osnovano otklanjajući istovjetne žalbene navode iz žalbe na prvostupanjsku presudu.

6.4. Slijedom svega navedenog izrečena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 25 godina primjerena je za ostvarenje svrhe kažnjavanja kako u vidu specijalne tako i generalne prevencije.

7. Iz svih navedenih razloga, a kako ispitivanjem pobijane presude na temelju čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08 nije utvrđena povreda zakona na štetu optuženika, na temelju čl. 490. st. 2. u vezi čl. 482. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci.

Zagreb, 18. svibnja 2022.

Predsjednik vijeća:
Dražen Tripalo, v.r.